

Załącznik do Uchwały nr

Rady Powiatu Trzebnickiego

z dnia

**Powiatowy Program Przeciwdziałania
Przemocy Domowej
Oraz Ochrony Osób Doznających
Przemocy Domowej w Powiecie
Trzebnickim w latach 2024-2030**

Trzebnica, 2023 r.

Spis treści

I.	Charakterystyka powiatu.....	3
II.	Charakterystyka zjawiska przemocy	3
III.	Założenia programowe.....	5
IV.	Podstawa prawna.....	7
V.	Cele Programu.....	7
VI.	Opis priorytetów	10
VII.	Współpraca w realizacji Programu	12
VIII.	Czas realizacji Programu.....	15
IX.	Przewidywane efekty realizacji Programu.....	15
X.	Monitoring i ewaluacja	16

I. Charakterystyka powiatu

Powiat trzebnicki położony jest w północno – wschodniej części województwa dolnośląskiego. Obszar powiatu wynosi 1025,5 km², co stanowi 5,1% powierzchni województwa dolnośląskiego. Powiat Trzebnicki obejmuje następujące Gminy: **Trzebnica** (gmina miejsko-wiejska), **Oborniki Śl.** (gmina miejsko- wiejska), **Żmigród** (gmina miejsko- wiejska), Prusice (gmina miejsko- wiejska), **Wisznia Mała** (gmina wiejska), **Zawonia** (gmina wiejska). Na terenie każdej z gmin pracują zespoły interdyscyplinarne, które jako grupy specjalistów podejmują działania

zmierzające do zmniejszenia występowania przemocy domowej oraz organizowania pomocy dla osób jej doświadczającej. Z zespołami interdyscyplinarnymi nawiązane zostały umowy o współpracy, co stanowi istotny element budowania spójnego systemu przeciwdziałania przemocy domowej. Utworzono Lokalny Punk dla Osób Pokrzywdzonych Przepięstwem aby poszerzyć możliwości wsparcia i pomocy osobom doznającym przemocy.

II. Charakterystyka zjawiska przemocy w rodzinie

Przemoc w rodzinie zaburza funkcjonowanie rodzin i wspólnot, narusza podstawowe prawa człowieka, niszczy poczucie godności, szacunku i zaufania. Definicja zawarta w art. 2 pkt 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. z 2021 r. poz. 1249, z późn. zm.), stanowi, że przemoc to: jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste osób wymienionych w pkt 1, w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą. Ustawodawca w art. 2 pkt2 cytowanej ustawy definiuje również członka rodziny jako: osobę najbliższą w rozumieniu art. 115 § 11 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks karny (Dz. U. Nr 88, poz. 553, z późn. zm.), a także inną osobę wspólnie zamieszkującą lub gospodarującą.

W myśl ustawy określono zakres „osoby doznającej przemocy domowej” który uwzględnia: małżonka, także w przypadku, gdy małżeństwo ustało lub zostało unieważnione, oraz jego wstępnych, zstępnych, rodzeństwo i ich małżonków, wstępnych i zstępnych oraz ich małżonków, rodzeństwo oraz ich wstępnych, zstępnych i ich małżonków, osobę pozostającą w stosunku przysposobienia i jej małżonka oraz ich wstępnych, zstępnych, rodzeństwo i ich małżonków, osobę pozostającą obecnie lub w przeszłości we wspólnym pożyciu oraz jej wstępnych, zstępnych, rodzeństwo i ich małżonków, osobę wspólnie zamieszkującą i gospodarującą oraz jej wstępnych, zstępnych, rodzeństwo i ich małżonków, a także osobę pozostającą obecnie lub w przeszłości w trwałej relacji uczuciowej lub fizycznej niezależnie od wspólnego zamieszkiwania i gospodarowania oraz małoletniego.

Określono również definicję „osoby stosującej przemoc domową”, przez którą należy rozumieć osobę pełnoletnią, która dopuszcza się zachowań zdefiniowanych w ustawie jako przemoc domowa.

Wprowadzono definicję świadka przemocy domowej, którym jest zarówno osoba, która słyszała o działaniach przemocowych (posiada wiedzę na temat stosowania przemocy domowej), jak i była naocznym uczestnikiem zdarzenia (widziała akt przemocy domowej).

Przemoc domowa może mieć miejsce we wszystkich warunkach społecznych, nie zależy ani od statusu społecznego, ani od poziomu wykształcenia, czy od kondycji materialnej domowników. Przemoc domowa może przybierać różne formy i dokonywać się przy udziale różnych instrumentów. Przemoc może mieć charakter **przemocy fizycznej, psychicznej, seksualnej, ekonomicznej oraz cyfrowej**.

Zjawisko przemocy domowej, które może zadziać się w społeczność lokalnej ma ścisły związek z innymi obszarami problemów społecznych, co rodzi potrzebę spójnych działań aby zmniejszać to zjawisko. Dla dobra ogółu rozwijanie współpracy specjalistów instytucji, i organizacji: służby zdrowia, pomocy społecznej, placówek oświatowych, organizacji pozarządowych, , policji, sądów, związków wyznaniowych i Kościołów zwiększy możliwość oddziaływania i pomocy dla osób uwięzionych w przemoc domową

Każda z instytucji ma do czynienia z innym aspektem zjawiska przemocy, działając w pojedynkę ma mniejsze szanse skutecznego jej ograniczenia i węższy zakres analizy sytuacji i organizowania wsparcia.

Zintegrowanie zasobów instytucji i organizacji do realizacji zadań Powiatowego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Ofiar Przemocy Domowej zwiększa szansę stworzenia spójnego sposobu wsparcia osób uwięzionych w przemoc oraz zwiększenie skuteczności udzielanej pomocy.

III Założenia programowe

Wprowadzone ustawą z dnia 9 marca 2023 r. o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz niektórych innych ustaw zmiany z w zakresie definicji przemocy , poszerzenia katalogu rodzajów przemocy jak również osób, których dotyczyć może przemoc domowa skutkuje poszukiwaniem wieku rozwiązań i opracowaniem działań, których celem jest przede wszystkim zmniejszenie zjawiska przemocy domowej a szczególnie zapewnienie bezpieczeństwa osobom, które doznają przemocy domowej. Aby przeciwdziałanie przemocy domowej przynosiło oczekiwane efekty zachodzi potrzeba wypracowania planu spójnego działania i wypracowanie zasad współpracy między instytucjami i organizacjami.

Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Ofiar Przemocy Domowej w Powiecie Trzebnickim ma charakter długofalowy. Zaplanowane w programie działania w miarę zmieniających się potrzeb i sytuacji społecznej mogą ulegać uaktualnieniom lub udoskonaleniom.

Postanowienia zawarte w Programie zakładają kontynuację szerokiego spektrum działań mających na celu zarówno zwrócenie uwagi opinii publicznej na zjawisko przemocy domowej, ochronę i pomoc osób doznających przemocy domowej, jak i podejmowanie odpowiednich działań wobec osób stosujących przemoc oraz zwiększenie profesjonalizmu służb w udzielaniu pomocy osobom doznającym przemocy domowej.

Program określa zadania dla instytucji w zakresie ograniczenia występowania zjawiska przemocy domowej przez prowadzenie programów edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową, a także udzielania skutecznej pomocy osobom i rodzinom uwięzionym w przemoc, kształtowanie świadomości społecznej w zakresie zjawiska przemocy w rodzinie, doskonalenie kadr zajmujących diagnozowaniem i pomocą osobom doświadczającym przemocy w rodzinie, edukację i profilaktykę. Poszerzenie wsparcia oferowanego ofiarom przemocy domowej aby ułatwić dostęp do korzystania z pomocy specjalistów jest ważnym zadaniem pomocowym . Zachowanie ofiar przemocy domowej bywa niezrozumiałe, irytujące, często wycofują skargę, nie chcą ukarania sprawcy, sprawiają wrażenie, że same nie potrafią określić potrzeb, zmieniają zeznania, zaczynają ochraniać

sprawcę, a często nawet wspólnie z nim oskarżają policjantów o przekroczenie uprawnień. Ukrywają swój problem przed pracownikami służb społecznych, dzieci w szkole w obawie przed konsekwencjami nie mówią wychowawcom ani pedagogom.

Zmniejszenie skali zjawiska przemocy domowej, pomaganie osobom doznającym przemocy domowej, a także oddziaływanie na osoby stosujące przemoc domową jest nadrzędnym celem, który powinien łączyć działania sektora. Ofiary przemocy domowej cierpią na różnego rodzaju zaburzenia natury psychologicznej: często popadają w depresję, niepokój, niekontrolowane wybuchy płaczu, śmiechu, agresji, częste niezrozumiałe zmiany decyzji, niepewność, nieuzasadnione reakcje lękowe, ciągłe poczucie zagrożenia. Trudno od nich oczekiwać racjonalnych zachowań i konsekwencji, ponieważ ich umysłem cały czas rządzi strach przed sprawcą.

Działania zwiększające bezpieczeństwo ofiar i rozwijające ich zdolności do samoobrony przed przemocą nie mogą obciążać służb interwencyjnych policji. Niezbędne jest więc tworzenie lokalnych koalicji dla przeciwdziałania przemocy domowej obejmujących m.in. dzielnicowego, pracownika socjalnego, pedagoga, kuratora, psychologa, przedstawicieli organizacji pozarządowych itd. Tam gdzie przemoc domowa dokonuje się w rodzinie z problemem alkoholowym bardzo istotną rolę powinna spełniać Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Od roku 2011 r. w Powiecie Trzebnickim realizowany jest „Program korekcyjno – edukacyjny dla sprawców przemocy”. Powiat zapewnia poradnictwo specjalistyczne i współpracuje z instytucjami, np.: Ośrodki Pomocy Społecznej, przedstawicielami służby zdrowia, oświaty oraz Policją. Powiat zapewnia bezpłatne porady z zakresu pracy socjalnej, wsparcie psychologiczne i poradnictwo prawne.

Przemoc jest jednym ze zjawisk współwystępujących z innymi problemami funkcjonowania rodziny, często łączy się z różnymi uzależnieniami, ubóstwem, sytuacją zdrowotną. Ważnym elementem pomocy jest umożliwienie osobom dotkniętym przemocą skorzystania z pomocy specjalistów. Łatwiejszy i szybszy dostęp do specjalistów z dziedziny przemocy pomaga zwiększyć skuteczność działań pomocowych, dodać odwagi, umiejętności a także wyposażyć w wiedzę, aby osoby potrzebujące potrafiły poszukiwać pomocy w sytuacji przemocy domowej. Podjęto działania mające na celu nawiązania współpracy z organizacjami i instytucjami na rzecz zwiększenia ochrony osób dotkniętych przemocą domową, jak również przeciwdziałanie występowaniu przemocy domowej.

W 2023 r. uchwalono ustawę z dnia 9 marca 2023 r. o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz niektórych innych ustaw, która wprowadza do porządku prawnego wiele rozwiązań, których celem jest przede wszystkim zwiększenie bezpieczeństwa osób doznających przemocy domowej.

III. Podstawa prawna Programu

Program pisany jest uwzględniając następujące akty prawne:

- Ustawę z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. z 2021 r. poz. 1249, z późn. zm.)
- Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. 2023 poz. 901 z późn. zmianami),
- Rządowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie Przemocy Domowej na lata 2024-2030, Rozporządzenie Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 20 czerwca 2023 r. poz.1163.
- Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Powiatu Trzebnickiego na lata 2023-2031.

IV. Cele Programu

Obszar 1: Profilaktyka i edukacja społeczna

Cel: Podniesienie świadomości społecznej w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej.

Kierunki działań:

- Opracowanie i realizacja programu służącego działaniom profilaktycznym w szczególności pod kątem promowania prawidłowych metod wychowawczych i budowania relacji rodzinnych.
- Zwiększenie dostępności do poradnictwa psychologicznego, pedagogicznego, prawnego, socjalnego i zawodowego.

- Współpraca z instytucjami oraz organizacjami pozarządowymi w zakresie informacji i edukacji na temat zjawiska przemocy domowej.

Wskaźniki:

- liczba osób uczestniczących w programie,
- liczba osób korzystających z udzielanych porad i konsultacji
- liczba zrealizowanych działań w ramach współpracy.

Obszar 2: Ochrona, pomoc i wsparcie osób doznających przemocy domowej

Cel: Zwiększenie skuteczności działań służących ochronie osób doznających przemocy domowej

Kierunki działań:

- Nawiązywanie współpracy z instytucjami samorządowymi, podmiotami lub innymi organizacjami świadczącymi pomoc na rzecz osób doznających przemocy domowej.
- Informowanie o placówkach udzielających pomocy osobom doznającym przemocy domowej.
- Informowanie o zakresie i formach uzyskania pomocy dla osób doznających przemocy.
- Udzielanie pomocy i wsparcia osobom doznającym przemocy domowej.
- Realizacja programu pomocowego skierowanego do osób doznających przemocy.
- Zapewnienie osobom doznającym przemocy domowej pomocy świadczonej przez ośrodki wsparcia oraz ośrodki interwencji kryzysowej.
- Zapewnienie opieki dzieciom uwikłanym w sytuacje przemocy domowej przez umieszczanie w pieczy zastępczej rodzinnej lub instytucjonalnej.

Wskaźniki:

- liczba osób poinformowanych o możliwości skorzystania ze wsparcia ww. placówek
- liczba placówek i organizacji, z którymi nawiązano współpracę
- ilość opracowanych materiałów informacyjnych.
- liczba osób korzystających z programu

- ilość udzielonych porad i konsultacji osób korzystających z pomocy
- liczba osób korzystających z ośrodka wsparcia i interwencji kryzysowej.
- liczba dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej, pochodzącej z rodzin, gdzie wystąpił problem przemocy domowej.

Obszar 3: Działania podejmowane względem osób stosujących przemoc domową

Cel: Realizowanie działań wobec osób stosujących przemoc domową.

Kierunki działań:

- Opracowanie i realizacja programu korekcyjno-edukacyjnego dla osób stosujących przemoc domową.
- Zapewnienie całorocznej dostępności uczestnictwa dla osób stosujących przemoc domową w programie korekcyjno-edukacyjnym.
- Monitorowanie udziału uczestników programu korekcyjno-edukacyjnego.
- Analiza skuteczności programu korekcyjno- edukacyjnego.
- Opracowanie i realizacja programu psychologiczno- terapeutycznego przeznaczonego dla osób stosujących przemoc domową.
- Prowadzenie spisu instytucji podmiotów, organizacji pozarządowych realizujących działania adresowane do osób stosujących przemoc domową.
- Aktualizowanie w/w danych adresowych z danego powiatu, właściwym organom dwa razy do roku: do dnia 30 stycznia i do dnia 31 lipca każdego kolejnego roku.

Wskaźniki:

- liczba osób zgłaszających się indywidualnie do programu korekcyjno-edukacyjnego
- liczba osób , które zostały skierowane do programu korekcyjno-edukacyjnego

- liczba osób, które ukończyły program korekcyjno-edukacyjny
- liczba przeprowadzonych edycji programu korekcyjno-edukacyjnego
- liczba osób, które po ukończeniu programu korekcyjno-edukacyjnego nie powróciły do stosowania przemocy domowej w ciągu 3 lat od jego zakończenia.
- liczba osób, które przystąpiły do programu psychologiczno-terapeutycznego
- liczba osób, które ukończyły program psychologiczno-terapeutyczny
- liczba przeprowadzonych edycji programu psychologiczno-terapeutycznego
- liczba osób, które po ukończeniu programu psychologiczno-terapeutycznego nie powróciły do stosowania przemocy domowej w ciągu 3 lat od jego zakończenia.
- liczba udzielonych informacji dotyczących danych teleadresowych właściwym instytucjom
- udostępnianie na stronach internetowych Powiatu i PCPR informacji o realizowanych programach oraz spisu instytucji, podmiotów, organizacji pozarządowych realizujących działania adresowane do osób stosujących przemoc domową.

Obszar 4: Wzmocnienie zasobów pracowników służb społecznych i innych podmiotów zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie i świadczeniem pomocy osobom jej doświadczającym poprzez podnoszenie kompetencji

Cel: Podnoszenie kompetencji zawodowych oraz jakości i dostępności świadczonych usług przez przedstawicieli instytucji i podmiotów realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej.

Kierunek:

- Zdobywanie i poszerzenie wiedzy oraz umiejętności osób realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej

Wskaźniki:

- liczba odbytych szkoleń przez pracowników służb społecznych i innych podmiotów zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie i ochroną osób jej doświadczających.

- liczba pracowników służb społecznych i innych podmiotów uczestniczących w szkoleniach o tematyce przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.

V. Opis Priorytetów

Powiatowy Program Przeciwdziałania Przemocy skierowany jest przede wszystkim do ofiar przemocy domowej, w tym ze szczególnym uwzględnieniem: małoletnich, również pozostających pod opieką zastępczą, współmałżonków lub partnerów w związkach nieformalnych, osób starszych, osób niepełnosprawnych. Program ten obejmuje również edukację osób, które mogą być lub są świadkami stosowania przemocy.

Cykliczne weryfikowanie zjawiska przemocy domowej pozwoli na poznanie zakresu zjawiska na terenie Powiatu Trzebnickiego. Będzie polegało na zebraniu szczegółowych wiadomości na temat rozmiaru zjawiska przemocy domowej, zbadanie istniejącej infrastruktury instytucji pomagającym ofiarom przemocy domowej w Powiecie Trzebnickim, dostosowanie potrzeb szkoleniowych dla pracowników „pierwszego kontaktu” z ofiarami oraz sprawcami przemocy, opracowane zostanie na podstawie współpracy z Powiatową Komendą Policji w Trzebnicy oraz Ośrodkami Pomocy Społecznej.

Aby działania miały charakter spójny i przynosiły zamierzone efekty ważnym jest, aby społeczeństwo zapoznało się ze zjawiskiem przemocy pod względem merytorycznym. Podnoszenie poziomu świadomości i wrażliwości społecznej wobec przemocy domowej wdrażać będziemy za pomocą udostępnienia broszur, ulotek o charakterze informacyjno-edukacyjnym, poprzez lokalne kampanie społeczne mające charakter profilaktyczny oraz edukacyjny, a także propagowanie pozytywnej postawy w stosunkach międzyludzkich ograniczających przemoc domową. Organizowane konferencje i spotkania merytoryczne na temat przemocy domowej w Powiecie Trzebnickim będą również stałym elementem Programu. Dla zmniejszenia kosztów szkolenia służb można wspólnie korzystać z ofert szkoleniowych, co również wpłynie na zawiązanie relacji pomiędzy pracownikami instytucji pomocowych, co w konsekwencji przyniesie wymierny skutek we współpracy.

Szkolenie służb zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy domowej w zakresie podnoszenia kompetencji zawodowych i specjalistycznych będzie odbywało się w miarę potrzeb i możliwości. Pracownicy Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Trzebnicy będą również korzystali z bezpłatnych szkoleń organizowanych dla pracowników pomocy

społecznej w ramach szkoleń podnoszących kompetencje zawodowe - programy unijne i ministerialne. Ponadto, częsta współpraca pomiędzy jednostkami pomocy społecznej pozwoli na zbadanie potrzeb i wykorzystanie ich przy wspólnym wyborze szkoleń, co umożliwi zmniejszenie kosztów i nie obciąży znacząco budżetów jednostek.

Do zadań własnych powiatu należy w szczególności:

- 1) opracowanie i realizacja powiatowego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie;
- 2) opracowanie i realizacja programów służących działaniom profilaktycznym mającym na celu udzielenie specjalistycznej pomocy, zwłaszcza w zakresie promowania i wdrożenia prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie;
- 3) zapewnienie osobom dotkniętym przemocą domową miejsc w ośrodkach wsparcia;
- 4) zapewnienie osobom dotkniętym przemocą domową miejsc w ośrodkach interwencji kryzysowej.

Do zadań z zakresu administracji rządowej realizowanych przez powiat należy w szczególności:

- 1) tworzenie i prowadzenie specjalistycznych ośrodków wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie;
- 2) opracowywanie i realizacja programów oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową.

VI. WSPOLPRACA W REALIZACJI PROGRAMU

Realizatorem Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie jest Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Trzebnicy. Jednostki podejmujące współpracę z zakresu problematyki:

- Komenda Powiatowa Policji w Trzebnicy;
- Ośrodki Pomocy Społecznej z terenu Powiatu Trzebnickiego,
- Szkoły, Dom Dziecka, Poradnie Psychologiczno-Pedagogiczne podległe Starostwu,
- Szpital Powiatowy,
- Dom Pomocy Społecznej,
- inne.

1. Działalność gmin

Obowiązek przeciwdziałania przemocy domowej, szczególnie w rodzinie z problemem alkoholowym, spoczywa na samorządach lokalnych. Zgodnie ze znowelizowaną Ustawą o Wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, do zadań własnych gminy należy m.in. udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychologicznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą domową. W przypadku, gdy aktem przemocy towarzyszy spożywanie alkoholu należy powiadomić gminną komisję rozwiązywania problemów alkoholowych, która zgodnie z prawem powinna podjąć odpowiednie działania mające na celu podjęcie działań prewencyjno-profilaktycznych.

Ponadto w system pomocy zaangażowane powinny być również inne służby społeczne ze względu na takie czynniki jak: łatwiejsze monitorowanie rodziny, oszczędność czasu i środków finansowych. Ofiara, która objęta jest wielopoziomą opieką ma poczucie bezpieczeństwa natomiast sprawca bezwzględnie objęty jest nadzorem co umożliwia uzyskanie lepszych efektów w pracy z rodziną.

2. Policja

Do podstawowych zadań policji należy min.:

- ochrona życia i zdrowia ludzi oraz mienia przed bezprawnymi zamachami naruszającymi te dobra,
- inicjowanie i organizowanie działań mających na celu zapobieganie popełnianiu przestępstw i wykroczeń oraz zjawiskom kryminogennym i współdziałanie w tym zakresie z organami państwowymi, samorządowymi i organizacjami pozarządowymi.
- wykrywanie przestępstw i wykroczeń oraz ściganie ich sprawców.

3. Prokuratura

Osoby poszkodowane na skutek przemocy domowej, a także świadkowie mogą złożyć w prokuraturze bądź na policji zawiadomienie o przestępstwie ściganym w trybie publiczno-skargowym lub wniosek o ściganie przestępstwa (dotyczy to przestępstw ściganych na wniosek osoby poszkodowanej).

4. Pomoc społeczna

Celem działania pomocy społecznej (zgodnie z ustawą o pomocy społecznej) jest umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężenia trudnych sytuacji życiowych, których

same nie są w stanie pokonać, a także zapobieganie powstawaniu tych sytuacji, pomoc społeczna jest zobowiązana do udzielania między innymi pomocy w przypadku przemocy domowej. Przemoc domowa jest przyczyną dysfunkcji rodziny, a także może być konsekwencją dysfunkcji o innym podłożu. Pomocy społecznej udziela się także w przypadku: ubóstwa, sieroctwa, bezdomności, alkoholizmu, narkomanii, bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych. Wszystkie te sytuacje mogą sprzyjać występowaniu przemocy wobec bliskich bądź z niej wynikać. W strukturach lokalnych działają Miejskie lub Gminne Ośrodki Pomocy Społecznej. Bezpośrednią pomocą rodzinom i osobom potrzebującym zajmują się pracownicy socjalni działający zgodnie z ustaloną rejonizacją.

5. Służba zdrowia

Głównym zadaniem służby zdrowia jest ochrona zdrowia pacjenta. Zjawisko przemocy domowej kwalifikuje się do zakresu sytuacji objętych świadczeniami zdrowotnymi ponieważ: a) bardzo często towarzyszą mu wyraźne uszkodzenia zdrowia somatycznego, b) zawsze występują poważne uszkodzenia zdrowia psychicznego.

6. Oświata

Zadaniem oświaty jest edukowanie i wychowywanie dzieci i młodzieży. W związku z tym, że dziecko spędza bardzo dużo czasu w szkole współpraca z tą instytucją jest niezbędna ponieważ wychowawcy i pedagodzy mogą zauważyć sytuacje oraz wiedzieć o rzeczach, o których dziecko nie powie nikomu innemu spoza swego środowiska.

7. Współpraca służb i instytucji:

Ofiary przemocy domowej potrzebują zwykle pomocy psychologicznej, prawnej, materialnej, socjalnej, medycznej, a także wsparcia. Niezmiernie istotna jest współpraca i przepływ informacji pomiędzy różnymi instytucjami i organizacjami zajmującymi się pomaganiem ofiarom przemocy domowej, a co za tym idzie tworzenie koalicji lokalnych. Czynniki sprzyjające podniesieniu skuteczności pomocy ofiarom przemocy domowej świadczonej przez różną służby:

- tworzenie zespołów pomocowych składających się z przedstawicieli różnych instytucji, np. policjant, pracownik socjalny, lekarz, pedagog,
- znajomość miejsc, osób, możliwości udzielenia pomocy w środowisku lokalnym,

- przekazywanie i zbieranie informacji od poszczególnych osób i instytucji pomagających rodzinom,
- konsekwentne egzekwowanie świadczeń wynikających z zadań i kompetencji poszczególnych instytucji,
- podnoszenie kwalifikacji pracowników w dziedzinie zjawiska przemocy domowej oraz sposobów skutecznej interwencji i możliwości pomocy,
- odpowiednia dokumentacja poszczególnych przypadków, form udzielania pomocy i efektów. Uwaga: odpowiednio prowadzona dokumentacja jest niezwykle pomocna w ewentualnym postępowaniu karnym przeciwko sprawcy.

8. Współpraca z organizacjami pozarządowymi

Celem współpracy jest dopełnienie działań edukacyjnych, profilaktycznych jak również wszelkich form udzielania pomocy w przypadku przemocy domowej. Organizacje pozarządowej dysponują wieloma specjalistami, baza lokalową oraz doświadczeniem w zakresie prowadzenia pracy zasobami stosującymi przemoc domowa oraz z osobami które tej przemocy doświadczają.

VII. CZAS REALIZACJI PROGRAMU

Okres realizacji Powiatowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Powiecie Trzebnickim zakłada się **na lata 2024- 2030** z możliwością dokonania aktualizacji jeżeli będą tego wymagały przepisy prawa lub potrzeba taka będzie wynikała z analizy sytuacji. Weryfikacja wyników będzie dokonywana na podstawie informacji uzyskanych z instytucji współpracujących w zakresie przeciwdziałania przemocy

VIII. PRZEWIDYWANE EFEKTY REALIZACJI PROGRAMU

Celem głównym Programu jest przeciwdziałanie zjawisku przemocy oraz zmniejszenie częstotliwości jego występowania, a także współpraca służb społecznych w celu minimalizowania strat wynikających ze stosowania przemocy. Podejmowane działania, które zakłada Program jako priorytet stawiają przede wszystkim spadek liczby przypadków

stosowania przemocy w rodzinie oraz spadek liczby rodzin, w których interwencje podejmowane są wielokrotnie a udzielana pomoc nie przynosi efektów.

Kolejnym założeniem jest zmiana postawy i świadomości społeczeństwa, które powinno otrzymać konkretne informacje oraz wsparcie w procesie przeciwdziałania przemocy domowej co w konsekwencji będzie wpływało na czynny udział w przeciwdziałaniu temu zjawisku.

Stworzenie koalicji, która przeciwdziała stosowaniu przemocy wspomogę propagowanie wzorców do naśladowania, ale również zakłada zwiększenie dostępności do osób udzielających nie tylko jednorazowego wsparcia, ale pomocy profesjonalnej zarówno dla ofiar jak i sprawców. Pracownicy jednostek odpowiedzialnych za pracę z ofiarami przemocy domowej oraz świadkami będą mogli liczyć na wzajemne wsparcie co ma istotne znaczenie w osiągnięciu efektów.

XI. MONITORING I EWALUACJA

Monitoring i Ewaluacja wiąże się z oceną efektywności, skuteczności i trwałości podjętych działań w kontekście założonych celów oraz porównywaniem rezultatów ze wstępnymi zamierzeniami; służyć ma rozwojowi i opracowaniu jak najskuteczniejszych sposobów realizacji programu. Monitoring Ewaluacja będą prowadzone w trakcie programu jak i po jego zakończeniu aby ocenić zakres podjętych oddziaływań.

Ocena jakości realizowanych działań w ramach Programu będzie się odbywała w oparciu o prowadzoną sprawozdawczość. Analiza obejmować będzie także ilościową informację o przeprowadzonych programach dla osób stosujących przemoc domową, oraz o programach i formach udzielanej pomocy skierowanej do osób doznających przemocy domowej. Dane statystyczne będą obejmowały informacje o liczbie osób objętych konkretnym działaniem. Monitorowanie odbywać się będzie w oparciu o ustalone wskaźniki .